

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Sørensen, Rasmus.; besvaret af Rasmus
Sørensen

Titel | Title:

1864.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn, 1864

Fysiske størrelse | Physical extent: 16, 16 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommersielle formål, uden at bede om tilladelse.
Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

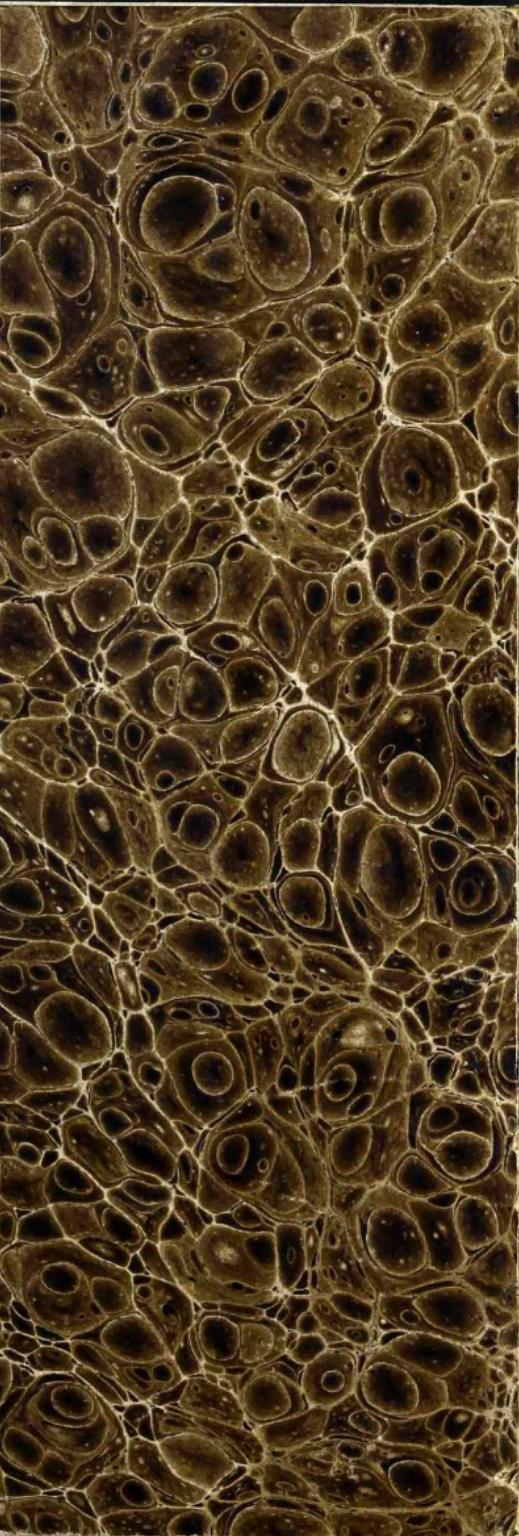

Ræm. Sørensen.

Inn i os int blekf i haun.
at gjør og buka i haun
vlykkeliga Trigotid?

ne 1. 2.

1864

38,- 62.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021575470

Hvad bør det Folket i Danmark at tænke og gjøre i denne ulykkelige Krigstid?

besvaret

af

Rasmus Sørensen.

Trykt i Græbes Bogtrykkeri i Kjøbenhavn.

Det bør os at tænke Sandhed og gjøre Ret mod os selv som Folk og mod vor Næste som Folk. Det er Guds Bud og Billie til os; men have vi tænkt og gjort saaledes? — Nei, vi tænkte i vor Uvidenhed, at naar vore nykloge danske Regjerings-Politikere foresnak-kede os og førestrewe os, at vi, hvor faa vi end ere, være dog ti Gange klugere, bedre og stærkere til Krig, end alle de tydste Folk, der er til, da maatte vi jo nødvendig troe dette; og at naar vore nykloge danske Præster og Skolelærere indprentede os og vore Børn, at vi og de, uden Bog, stode dog over hundrede Gange høiere anstrevne i vor Herres egen Krigsbog til Himmeriges Seier for os, end de 40 Millioner Tydskere stode med alle deres fordømte tydste Bøger, — see, da maatte vi jo ligeledes hellere end gjerne troe dette, og det saa meget mere som vi og vore Børn jo derved kunde slippe fri for at lære og huseste anden Boglectie end de ny Bisebøgers Sange og Psalmer om vor Danskheds Guddommelighed og om at slaae Tydsheden ihjel. — Saaledes tænkte vi i vor Uvidenhed, men nu see vi med vor Belvidende, at vi dermed tænkte Løgn og Dødt mod vor Næste, som det tydste Folk jo er, og tænkte Løgn og Hovmod mod os selv, hvilket jo da ikke alene er vore nymodens danske Regjerings Po-litikeres og vore nymodens danske Præsters og Skole-læreres Synd og Skyld mod os, men er tillige vor

egen Synd og Skyld; thi vi kunde og burde have tænkt bedre i denne vor egen og vor Næstes Livssag, hvis vi havde tænkt selv derover, og ikke ladet disse vorenymodens Tænkere tænke, tale og handle for os; — vi kunde og burde selv have tænkt paa Guds eget hellige Ord til os, som figer: „Du skal ikke ihjelslaae din Næste!“ — „Du skal ikke hæde, bagtale og dømme din Broder; thi hvo, som hader sin Broder, er en Manddraber, og vi vide at ingen Manddraber have det evige Liv, og at hvo, som bagtaler sin Broder og dømmer sin Broder, han bagtaler Guds Lov og dommer Guds Lov.“ — Og er ikke Tydsteren saavelsom Danskeren vor Broder, vor Næste? — Er ikke Tydsteren i Slesvig og i Holsteen saavelsom Danskeren i Slesvig vor Broder, ja dertil vor Medundersaat under samme Konge som vi? — Hvad Grund havde vi danske Folk da til at have vore tydske Medundersaattere og onste ja oppe en ny Krig med dem? — Slik vi ikke Ulykke nok af sidste Krig fra 1848 til 1851 og 52? — Ja, vi brydebærende danske Folk og vore Soldater saavel som vore brydebærende tydske Medundersaattere og deres Soldater sit Ulykke nok af indbyrdes Krig den Gang, sit deri Guds haarde Straffedom at føle, fordi vi og de lode paa begge Sider vores og deres nymodens Regjerings-Politikere og nymodens Præster og Skolelærere tænke, tale og handle baade for os og for dem til Krig, som de vilde, og ikke til Fred, som vor Herre vilde. Men disse krigerske Regjerings-Politikere med deres krigerske Præster og Skolelærere paa begge Sider sit den Gang ikke nok af Herrens Ruis og Straf, sjondt de fleste af disse i tydlig Slesvig og Holsteen blevne gjort landsflygtige. Men vore danske Politikere, der ved Fredskundgjørelsen af 28 Januar 1852 sit god No med fuld Raaderum her hjemme, medens Holsteens og Slesvigs Stilling indbyrdes til Danmark blev den selvsamme som før Krigens, de vare ingenlunde tilfreds dermed, de vilde absolut endda have Danmark til Eideren, og have Holsteen Fanden i Bold til Tydfland,

det vil sige: de vilde have thdſt Slesvig besat med danske Embedsmænd, baade geiftlige og verdſlige, for at faae ſtørre Plads og Afsætning til deres Yngel af Candidater fra Kjøbenhavns Universitet og af deres Partiaſlæggere til Politihjælpere i Slesvig, og de vilde have Holſteen heelt væk fra dansk Stat og Rige, ubekymret om, at dette derved ſom Saadan miftede alle fine Skatter og Indtægter af Holſteen. — Altsaa det Selvſamme, ſom diſſe danske Eiderpolitikere beſtyldte og ſkjældte de thdſte Politikere i Holſteen og thdſt Slesvig for, at have gjort ved dansk Slesvig — nemlig at have besat dette med thdſte Embedsmænd, baade geiftlige og verdſlige, og at ville heelt forthdſte hele Slesvig, — ſee, det vilde de nu ſelv gjøre ved thdſt Slesvig med danske Embedsmænd af deres Parti og ſaaledes ſordanſte hele Slesvig. — Og er denne danske politiske Embedsvillie ikke ſtadig, ſiden forrige Krig, bleven gjennemført i thdſt Slesvig? — Lad dem, der ſige Nei hertil, da ſelv nu provere at ſode den hele Skare af de Embedsfamilier, ſom nu udjages derfra tilbage hertil — og deres Mad- og Klæder-Slab vil faae Troen i Hænderne paa, at det er ſandt; og at dansk Embedſpolitiſt og thdſt Embedſpolitiſt ere to Aten af eet Stykke, ere lige gode til at gjøre Overgreb af det ſtatlige Bestaaende og lige onde til at gjøre Indgreb i Folkets Rettigheder, for ſelv at herſte efter egen Villie og leve ſlot af Folkets Pung. — See, heri ſtitker egentlig Udbudsgrunden til denne nærværende Krig ſaawel ſom til den forrige Krig.

Feg mærkede grant, da jeg, for 12 Aar ſiden, reiſte til Amerika, at den endte Krig i Danmark da ſikkert maatte komme igjen, hvis den danske Eider-Politik, der da fynde og blæſte ad den endelige Freds-ſlutning med Kundgjørelſen af 28 Januar 1852, igjen kom til Styret her. — Det var i Rigsdagens mange baade hemmelige og offentlige Møder i Anledning af denne Kundgjørelſe, at der ingen Ende funde bliue med de ſjærende Indvendinger og de bidende Taler

fra disse Eiderpolitikeres Side imod det i deres Dine
 usle Resultat, vi havde opnaaet af Krigen ved en
 slig foragtelig Kundgjorelse, som Kongen og hans da-
 værende Ministre skulde tage i sig igjen, og maatte
 bare disse Eiderpolitikere, der var alle af Nodvendighed
 drattet ned, det ene Hold efter det andet, komme op
 paa Ministerpladserne igjen, ja, da skulde alle tydste
 Magter og alle andre Verdens Stormagter see en
 Ulykke, hvis disse ikke, ovenpaa en saadan glorverdig
 Krig, som vi Danske havde ført ved Bau, Frederits
 og Indsted, imod vores egne tydste Medundersaattere i
 Slesvig og Holsteen, vilde lade os incorporere (ind-
 lemme) Hertugdommet Slesvig til Det med Danmark,
 og udsondre (frasille) Holsteen fra Danmark, hvilket
 var jo alt det, vi havde ladet vores Krigsfolk slaes
 ihjel eller blive Kroblinger for, og nu ovenpaa dog
 ingen Gode skulde smage deraf. Det var Indholdet
 af de mange Taler fra denne Side i Rigsdagen igjen-
 nem hele Februari Maaned 1852. — Ischerning
 havde ypperlig gjendrevet disse Taler, og belyst, at vi
 maatte være vel tilfreds med dette Resultat, som
 Kundgjorelsen af 28 Januari meddeelte. — Jeg havde
 mindet dem om, at de ved deres Eiderpolitik havde
 gjort ligesaa meget Brud paa det Bestaaende i Sta-
 ten, idet de erklærede at ville udsondre Holsteen fra
 og incorporere Slesvig i Danmark, som de slesvig-
 holsteinske Politikere havde gjort Brud paa det Be-
 staaende i Staten, i det disse erklærede at ville incor-
 porere Slesvig i det tydste Forbund ligesom Holsteen
 var, og at de saaledes paa begge Sider vare derved
 blevne lige skyldige til Krigens Udbrud, hvorfor ogsaa
 de uvedkommende Stormagter havde rolig ladet den Krig
 haade brænde og slukkes i sit eget Fædt, og saa ovenpaa
 domt og afgjort, at Hertugdommernes statlige Stilling
 skulde være under Kongen af Danmark affurat den
 samme som den var før Krigen. Men det hjalp ikke
 alt hvad der sagdes imod dem, hverken fra de da-
 værende Ministre: Sponneck, Bang og Bluhme, der

i Sandhed klarede i denne Strid for sig med Kraft, eller fra nogen af os Ifkeeidergale i Folkethinget; thi det var anlagt paa ved Interpellationer fra Gen i Dag, fra en Ander i Morgen, fra en Tredie i Overmorgen o. s. v., at lære Folkethinget Taalmodighed og Medhold for dem, og derpaa nøde de nævnte Minister til at fratræde, for at de Eiderpolitikere kunde komme op paany i deres Sted. — Da seete det en Dag, som Lehmann, Krieger og Monrad syntes aldrig at ville blive færdige med deres evige Brænden paa i Thinget mod denne Knndgjørelse af 28 Januar og mod Sponneck, der dog aldrig blev dem Svar styldig, at min Taalmodighed sprængtes til den Grad, at jeg heftig som rasende Mand sprang op af mit Sæde, begjærtte Ordet, sit det, og derpaa udbred med overlydt Røst omrent saaledes: Hvad sidde vi her for? skal vi have det danske Folk ud igjen til Krig mod Tydskeerne? — Ja, kan vi ikke mere faae No her for disse Eiderædere, disse Karle her, der gaae med en Minister i Maven og aldrig stile paa andet end selv at komme op og herske, da har Danmark Krig for Døren paany! — „Til Orden, til Orden“ udraabtes her imod mig med Monrad i Spidsen for disse Raabere. — Formanden reiste sig og sagde ganske stille til mig: Rigsdagsmanden for Hjerring Amts Aden, der har Ordet, ber at moderere hine Udtryk! — Jeg svarede: ja jeg skal moderere mine Udtryk, som visselig vare grove, her paa dette Sted, men, som sagt, min Taalmodighed sit Ende ved at høre mere her om denne Sag. — Og derved sit „disse Karle“ ogsaa Ende med deres Interpellationer og Taler desangaaende den Gang. „Det var usorfammet grovt af Dem, Sørensen! De gjør Folkethinget til et Skjændehuus!“ — „Det var hyperligt gjort af dem, Sørensen! De har luffet „de Karle“ deres Mund for denne Gang.“ Saaledes fra de modsatte Sider af Thingets tilstedeværende Medlemmer lød det til mig, da vi gif ud af Salen. Og da jeg omrent 14 Dage derefter sit Audients hos

Kongen for, førend jeg gif til Amerika, at sige ham Farvel og Tak for hans Understøttelse til min Virksomhed ved første Begyndelsen af min Skole i Uldum for vorne Bondesønner, da var hans første Ord til mig disse: „Det var ret og godt sagt af Dem, Rasmus Sørensen! hvad jeg har hørt De skal have sagt i Rigsdagen: at „de Karle“ gaae med en Minister i Maven altid, det er sandt, og det var ikke for meget til dem.“

Denne Mellemting om mig selv her, hvor jeg striver om hvad vi, det danske Folk, bør tænke og gjøre i denne ulykkelige Krigstid, hører forsavdigt med hertil, at dersom endda blot et lidet Mindretal af det danske Folk havde stadig holdt Die med „disse Karle“ — nemlig vore danske Eiderpolitikeres og vore danske skandinaviske Politikeres Bestræbelser — og, fra hin Tid af indtil nu, havde tænkt talet og gjort alt hvad der med Gud kunde have været gjort derimod, — see, da havde vi med Danmark ikke nu været i nærværende Krigs gruelige Ulykke. — Det gif da ganse rigtig som jeg sagde: de vilde have det danske Folk ud til Krig paany imod Tydskeerne; der blev i de siden forløbne 12 Aar ingen Ro for Kongen, ingen Fred i Kjøbenhavn, saa ofte som disse Politikere ikke løftedes op og sadde ved Statsroret. Der blev heller ingen Ro i Slesvig og Holsteen, saa ofte som de saaledes sadde paa Ministerstolene i Kjøbenhavn; Fjendskabet skulde der vedligeholdes, thi danske Tropper vedbleve stedse at belægge Holsteen og tydsk Slesvig, og tydsk Soldater derfra stedse vedbleve at holdes som i Fangenslab i Kjøbenhavn og i flere danske Garnisonspladser. Nogen fælles Forfatning for Hertugdømmerne Holsteen og Slesvig med Danmark efter Folkeets Lær og Ønsker samme steds, der ikke blev adspurgt, kom aldrig i stand, uagtet de flere Forhandlinger og danske Dictater til en saadan; thi disse de danske Regjerings Politikere og Styrere visteaablenbarlig, at de slet ikke vilde have Holsteen med til nogen Fællesforfatning, men vilde bare nøde det til at frastille sig selv fra

Danmark, som Holstenerne dog ikke vare dumme nok til selv at begynde paa, men overlod dette Tractatbrud eller Statsbrud at gjøre til den danske Regjerings Eiderpolitik, der endelig og endelig, ved Proklamationen af 30 Marts sidste Foraar, da ogsaa bebudede at ville gjøre, og, ved en ny Fællesforsfatningslov for Slesvig og Danmark af 18 Novbr. sidst, virkelig fuldførte dette Statsbrud, og hvorved da tillige Hertugdømmet Slesvig incorporeredes i Danmark. Herved brød den danske Regjering sin indgaaede Forpligtelse ved Freden 1851 og 52: nemlig ikke at maatte incorporere Hertugdømmet Slesvig i Danmark, og ikke at maatte udsondre Holsteen fra Danmark, men skulle lade disse Hertugdømmer forblive i samme Stilling, som de vare og havde været førend Krigen 1848, under Danmarks Konge.

Nei, siger man, dette er jo ikke saa, der er intet Tractatbrud eller Statsbrud skeet ved noget af alt det, som den danske Regjering derved har fuldført; thi med Thyderne i Slesvig og Holsteen var det umuligt at faae i Virkeligheden nogen Fællesforsfatning, da de hverken vilde møde til Deeltagelsen af en saadan, eller opfylde det Mindste af hvad den prøvede Fællesforsfatning af 1855 paabød dem, og skulle vor danske Regjering da ikke have Ret til at give ny Lov i dens eget Land, som Slesvig heelt op til Eideren er, uden at spørge Thydstlands Magter derom? — Jeg svarer: Det siger slet Intet i denne Statsbruds-Sag, at Thyderne i Slesvig og Holsteen ikke funde enes med den danske Regjering om nogen Fællesforsfatning med Danmark til en folkelig Deeltagelse i Lovgivningen, som er Noget, der ikke kommer Statsdelene som bestaaende Parter af det danske Monarkie, eller af den danske Krones Land, det mindste ved, og det var ligegyldigt for Danmark enten Hertugdømmerne vilde have en egen folkelig Deeltagelse i Lovgivningen for deres Part eller vilde have raadgivende Forsamlinger, eller blot Lovgivning fra Kongen selv for dem, som deres souveraine Hertug; thi derved forbrød de sig ikke mod deres under-

saatlige Pligt, da de jo ikke nægtede at erlægge deres Skatter og Byrder, til Regjeringen som tilforn, og ikke heller forsøgte at rykke Holsteens og Slesvig's statlige Stilling eller Landes Stilling ud af det bestaaende Forhold til Danmark, hvori de hidtil havde staet og hvori de, efter forrige Krig ved Londonnertractaten, vare garanterede eller forsikrede at skulle uden Forandring blive staende. Da altsaa den danske Regjering gjorde statlig Forandring i det Bestaaende, og i det tractatmæssigt Garanterede har brudt Statsforholdet ved den ny November-Grundlov for Slesvig og Danmark, der vel ikke i Udtryk men i Gjerning incoporerer Hertugdømmet Slesvig til at gaae ind til Et med Danmark, og udsondrer Holsteen derfra, saa er Anledningen og Skylden til nærværende Krigsudbrud virkelig den danske Regjerings og den danske Rigsraads, der lavede og udgav den Lov, og saalænge denne ikke tages tilbage, som er jo det alle Tysflands Magter og alle de europæiske Stormagter, der have garanteret imod Brud paa det statlig Bestaaende imellem Danmark og Hertugdømmerne, paastaae at vor danske Regjering skal, da kan jo Krigsen ikke andet end vedblive, som den udbrød, for denne Lovs Skyld.

Ja, figer man, det er ogsaa ligemeget; thi Kri-
gen havde kommet alligevel, enten denne Lov var ud-
gaaet og stadsæstet eller ikke; Forbundstropperne og
Preusserne med Østerrigerne og med alle Tyskerne
vare alligevel komne og vilde taget Slesvig fra os,
ja Sylland med, hvilket vi jo nu see er deres eneste
Hensigt — og skulde vi Danske ikke nødvendig have
Lov til at slaae fra os i vort eget Huus, som Sles-
vig til Eideren er? — Jeg svarer: jo ganske vist
skulde vi Danske have Lov til at forsøre os og slaae
fra os mod sjældtligt Indbrud og Oversald i vort
egent Land og Huus; men vor danske Regjering skulde
ikke med europæisk Overmod i dens danske Ringhed ved
denne Lov have udøsset hele Tysfland til Krig mod
Danmark, og vi danske Folk skulde ikke med formæsteligt

Hovmod og oppustet Nationalhad have hjulpet den danske Regjering til at udæste og foranledige Tydferne at komme og anfalde vort Land, men rolig have hiet med vort Forsvar til Slaaen fra os, indtil de tydfe Magter af dem selv vare komne som indfaldende Voldz- og Ransmænd imod vort Land og os, uden given Anledning fra dansk Side, see, da vare de ganske vist slet ikke komne; men vare de endda komne saaledes mod os, da havde vi som den uskyldige Part i Krigen, havt Gud med os til Forsvar, og da havde vi tillige havt Ret til at kræve den lovede Hjælp og Beskyttelse af de vedkommende Stormagter, som vi nu see de holde aldeles tilbage og det netop, som de alle med Sandhed erklære, for den lumpne Novemberlovs Skyld, der har brudt Danmarks indgaaede Forpligtelser, garanteret af Stormagterne, angaaende Hertugdommernes statlige Forholde.

Jeg har læst for fort Siden en Lignelse i eet af de Blade eller Skrifter, som har ikke gjort eller funnet gjøre andet end tændt Ild og oppustet til Krigsluens Udbrud i Danmark imod alle tydfe Magter, hvormange og store disse endogsaa maatte være, og af hvilke ildsluende Blade og Skrifter Landet her har vrimlet, selv i Skoler og Kirker, hele Tiden, siden sidste Krig, liig en Græshoppe-Sky, nedfaldende og opedende Markernes Grode og Træernes Blade paa somme Egne i Amerika — jeg har læst deri blandt andet den Lignelse, at naar Danmark som en lille Dreng slog drabelig fra sig, i ulige Kamp med en stor, stygge Prygl af Slagsbroder, og var modig og uforknyt, da sit alle store, ødle og stærke Mænd som morede sig med at see derpaa, strax Medfølelse for den Lille og sagde: Lad ham være, du store Aftsum! eller vi trabadsse din Wsel, der ikke kan lade den Lille, der slaaer saa mandig fra sig, med Fred. Men jeg figer: naar ødle, store og stærke Mænd saae, at det var den lille hovmodige Pog, der selv af Raadhed og Selvindbildung ikke kunde lade den store stygge Prygl af Slagsbroder

være i Rø, men selv priskede og driliede denne til at give ham en Hjelpop for hans kaade og hovmodige Næsvisheds og Fornergaaenheds Skyld, — mon da saa de vilde tage det lille Aftkum i Forsvar og yde ham deres Hjælp? — Det har nu ogsaa, siden Tydsserne gjorde Tegn til ifølge Udæffning til dem ved Novemberloven, og siden det saaes, at Stormagterne ikke vilde komme med Hjælp imod dem, viist sig, at det danske Ministerium, der vovede sit Ministerliv paa at sætte den Lov igjennem, da strax opgav dette Ministerliv, men meget feigt hyttede sit hødelige Liv ved at holde sig borte fra Krigen, som det havde ståbt, og som Monrad, lig en gjenoplivende Livsgniß af det afsjælede Ministeriums Legeme, da paatog sig at gjen-nemføre. Men ogsaa han har nu erklæret, at han maa opgive denne Tugl Phonix's Gniß af det opleste Ministeriums Afsæ, hvis ikke det ny Rigsraad, naar det bliver valgt og kommer herind, vil tilintetgjøre Novemberloven med ham. Men nu er der nemlig Skomager J. A. Hansen af det gamle Rigsraad, der med sit Parti stemte imod Novemberloven ved dens Udkomme, men som nu, da han har seet dens for ham maaßkee glædelige Krigsfrugter, har faaet Lust til at see disse foregodede ved at faae hans Bestyrelsesmedlemmer for hvad han kalder Øststernes Folkeforening til at skulle besørge hver Valgecandidate, der fremstiller sig i disse Stifter til Valg den 5 Marts til Medlem af det ny Rigsraad, forebragt det Spørgsmaal, om denne bestemt, hvis han vælges, vil modsette sig Øphævelsen af den ny Grundlov for Slesvig og Danmark af 18de November f. A.? Svarer Valgecandidaten Nei dertil, skal han ikke vælges. Altsaa naar Skomager J. A. Hansen faaer saamange med sig af sit Parti, der forfæstede denne Lov i det gamle Rigsraad, at de nu i det ny Rigsraad kan op holde denne samme Lov, for at bevare ilue den nærværende Krig for Danmark, og holde Stormagternes Hjælp borte, da kan J. A. Hansen, naar Monrad med hans nærværende Ministerium

da astræder, sikkert vente sig Krigens Fortsættelse under et nyt krigersk Ministerium, maaſkee da dannet af ſelv Skomager J. A. Hansen med tiltagne Medlemmer fra Bestyrelſen af hans Øſtſternes Folkeforening, af Vicend ſom f. Ex. Maler P. C. Olsen fra Skjelfhør, Bæver N. J. Hansen i Hjelm paa Møen, Sognepræst M. Melby i Åſperup i Fyen, Chr. Hanſen, Gaardmand i Beistrup pr. Svendborg, Major Müllen, eller maaſkee af Statsmænd ſom f. Ex. Hofjægermester Carlsen, Balthazer Christensen o. fl., forſaavidt der bliver ledige Portefeuiller til dem. Et faadant nyt krigersk Ministerium vil J. A. Hansen da vel vide at anbefale formedelſt de deri indeholdende Stoffer til practiſt øvet Greb og Forstand ikke alene paa Krigſſorelen og Krigspræteriet, men ogsaa iſcer paa hvad der nu gudsjammerligt klages over Mangel af, nemlig paa Anſtaſſelen til Armeen af Klæder og Sko, Mad og Drikke, Huus og Hjem, Mark og Fæ og alt det, ſom Godt er. — — — Saa forblindet og forpeſtet er nu Folket i Danmark blevet af den raadneſte, uguadeligſte Lognetale om denne nærværende Krigs Herlighed og dens guddommelige Gre for Danmark og for det bedfte, det sagtmodigſte, det taalmodigſte, det tapprefte og det uovervindeligſte danske Gudsfolk, ſom findes paa Jordnen, — at ſlige danske Politikeres og Præsters Forſlag og Planer til at ſætte ſig ſelv op paa de danske Ministerſtole, for at faae hver 3000 Rdl. i livsvarig aarlig Pension, om de ogsaa fun række til at fidde der en halv Time, medens Landet ødelægges og Armeen ihjelſlaaes, kan med bedfte Rimelighed nu godt opnaaes.

Dette er nu Noget af de Sandheder, jeg finder nødvendigt at vi alvorligt foreholde os ſelv og derved ſtue ind i os ſelv, ſee og finde Aarsagen i os ſelv, i vor egen Barm af vor Synd og Fordærvelse, af vore Overtrædelſer og Ondſtab, der i Fred og Magelighed, i Overſledighed af Guds gode Gaver, har gjort os ligegeyldige og folesløje for at ſpørge og ſege og ſelv at finde Sandhed, Ret og Godt for os ſelv og vor

Næste ude som hjemme! — Thi see, hvorfor f. Ex. troede vi, ubeset og aldeles uvivende, at Dannevirkestillingen var uindtagelig, og at hver af vore danske Soldater i det allermindste under denne Stilling kunde slaae 10 tydske Soldater? — Vi troede det, og alle vore Soldater troede det, ene og alene af vor danske Hovmod, af vor danske Ugudelighed og af vor danske Hedenskab, der, oppustet og opblest i os af vore regerende danske Politikere og af vore krigsvisehyndende danske grundtvigianste hedense Præster, tillod os hverken at spørge Gud eller vor egen Forstand tilraads, hverken at see, at det kun var vore Minister og vores nymodens Præster, der vilde have Krig, og ikke vor Konge, men blindt hen at styrte vore Sønner og os selv i Krig og Blodsudgrydelser, i Guds haarde Riis og Straf for vor egen danske Hovmod, Hoffærdigheds, Bragts, Overdaadigheds, Ødselheds og vores Pligters Forglemmelses Skyld mod Gud og vor Næste. Vi troede nu ikke længere, at Hovmod gik for Tald, som Guds eget Ord siger os, at Gud nedstyrter de Hoffærdige og kun hjælper og ophøier de Ydmige af Hjertet, at kun den, der forlader sig fast paa Herren af sit ganske Hjerte og ikke paa sin egen eller paa andres Forstand, og langt mindre da paa aabenbar Logn og Feil, som vi gjorde, kun den kan finde Hjælp og Frelse. See, derfor har Herren nu udraft sin Haand med Sværdet imod os og ladet Straffen komme.

Saaledes talede Herren ved Propheten Jeremias til Kong Bedechias og hans Raadsherrer i de Dage, da Nebucanejar, Kongen af Babylon, med sin overmægtige Hær beleirede Jerusalem, ja i de Dage, da Federnes Konge Bedekias, ifølge sine Raadsherrers Raad, havde brudt sine indgaaede Forpligtelser til Kong Nebucadnesar af Babylon for at gjøre Juda Land og Jødefolket uafhængigt af Babylons Rige, og da Jerusalems Præster, selvgiorte Propheter og hele Folket derinde, raabte paa Krig, Seier, Befrielse og Hellighed — saaledes talede da Herren ved sin egen udsendte

Prophet Jeremias: „Og Jeremias svarede dem: Siig til Kong Bedekias: Saa siger Herren: see jeg vender de Krigsvaaben, med hvilke I stride mod Kongen af Babel og mod de Chaldæer, der have beleirret Eder uden for Stadsmurene, mod Eder selv, og Jeg vil lade Eders Hjender indbryde og samle sig midt i denne Stad; thi Jeg, Herren, Israels Gud strider imod Eder med en udrakt Haand og stærk Arm, med min Bredes og Grumhed og Forternelse, Jeg vil slaae denne Stads Indbyggere, baade Menneskene og Øvrene, med en stor Pestilentse og med Hunger og Sværd, og derefter, siger Herren, vil jeg give Bedekias, Jude Konge med hans Raadsherrer, Ejendom og Folket af de Overblevne af Pestilentsen, Sværdet og Hungeren, i Nebucadnesars, Kongens Haand af Babylon og i deres Hjenders Bold, og han skal lade dem slaaes med skarpe Sværd, han skal ikke spare dem, ei staane dem, og ei forbarne sig over dem. Saa siger Herren: Jeg legger for Eders Ansigt Livets Bei, og Dødens Bei: Den, som bliver i denne Stad, skal dø ved Sværdet, ved Hungeren og Pestilentsen; men den, der gaaer ud herfra og overgiver sig til Chaldæerne, Eders Hjender, der beleire Eder, skal redde sit Liv som et Bytte; thi Jeg har sat mit Ansigt imod denne Stad til Onde og ikke til Gode, siger Herren, den skal gives i Kongens Haand af Babel, og han skal opbrænde den med Ild for alle Eders Idræters Ondstabs Skyld! (Jeremias 21 Cap.) — Kong Bedekias og hans Raadsherrer adlede ikke disse Herrrens Ord; thi disse troede paa deres eget Krigsforsvar, hjælde Jeremias ud for en gal Mand, hvem de fængslede, og holdt Kong Bedekias som fangen i deres Løgne-raad indtil den forkyndte Ulykke kom og Straffen greb baade dem og ham, og det da var forsilde at redde sit Liv.

Ere vi da ikke aldeles uden Omsorg for vort eget og for vor Næstes Bedste til Liv eller Død, og føge vi efter at vide hvad der tjener til Fred for Sjæ-

len som for Legemet og for alt hvad vi have her i denne synlige imod Gud og hans Fredens Rige op-rørre onde Verden og fordærvede Menneskehed, da lader os dog for Alting adspørge Gud og tragte efter hans Rige, lader os ikke som glædende tankeløje Daa-rer more os og kroe os ved at læse om vor nærværende danske Krig og vore danske Krigsbedrifter, og paa den ene Side harmes og bande baade paa de Danske og de Tydste, fordi vi sit saa godt som ingen slaaede ihjel ved Dannevirke, og paa den anden Side bilde os ind, at sit vi bare først mange Tusinder af de nærværende tydste Tropper i Hertugdømmerne slaaede ihjel, da vare vi store Karle, da vare vi ovenpaa, da vare vi færdige med Tydsterne og med den Krig! — Nei, da vare vi kun rykkede langt videre frem til nye Ulykker og Ødeleggelser saavel for os selv som for vor Næste i Hertugdømmerne, ja om vi end krigedes til sidste Mand af os saldt, var Danmark da hjulpen? — Nei, har vi Hjerte for andres Lidelser, førend de ramme os selv og vore egne Born, vor egen Slægt, vore egne Naboer og vore nærmeste Venner, da lader os sætte os i deres Sted, over hvem Krigens Lidelser og Rædsler, Saar og Savn, Smerte og Trang, baade her og i Tydfland, saavel som i Slesvig og Holsteen, allerede have ramt, og lader os med dem sukke og bede: Af, retfærdige Gud og naadige Fader! tænk dog i Maade og Forbarmelse paa os alle, som have syn-det og forbrudt os imod dig og imod vor Næste til denne din retfærdige Straf og Brede, der nu er udbrudt over os i denne Krig, Ødeleggelse og Menneskeblods Udgydelse, der raaber til Himlen imod os og siger os hvad vi alle have fortjent af din Haand! — Herre! hjælp, Herre Jesus Christus, vor Frelser! Læt os og boi os i Sind og Hjerte at omvendes til dig i Sand-hed, og at gjøre din Billie, at elffe vor Næste, som du har elsket os! — at yde Hjælp og vije Deeltagelse i de Lidendes og Forladtes Trang, at bede og paa-falde i dit hellige Navn, og forlade os alene paa dig,

saa at det dog ikke skulde gaae os, som du siger om dem, der opægger til Krig: „See alle I, som optænde en Ild (Krigsluen) og omringe Eder med dens Gniſter, vandrer da nu i Eders eget Ildlys og see selv ved de Gniſter, som I have optændt! men dette skal skee Eder af min egen Haand, siger Herren: I skulle falde og ligge ned i Eders Smerter!“ (Esaie 50, 1. 11).

Kort Indbegreb af Sandheds Velhøning over denne nærværende Krigs Aarsag og Udbrud.

Bor danske Konge er Konge af Danmark og Hertug af Hertugdommerne Slesvig og Holsteen. — Holsteen er tilligemed Lauenburg, af hvilket vor danske Konge ogsaa er Hertug, henhørende til det tydſte Forbund af alle tydſte Lande, men Slesvig er aldeles uden for dette Forbund, og har alene med Danmark at gjøre. I Aaret 1848 vilde de politiske Herrer i baade Slesvig og Holsteen under et selvtaget oprørsk Overhoved, som var Hertugen af Augustenborg, rykke Hertugdommet Slesvig ind i det tydſte Forbund til der at være Eet med Holsteen; men paa selv samme Tid vilde de danske politiske Herrer i Kjøbenhavn rykke Hertugdommet Slesvig ind i Danmark som en Provinds i samme, derved opheve Slesvig som Hertugdomme og udsondre eller adſtille Holsteen heelt fra Fællesstab med Slesvig og Danmark under vor danske Konge, der da skulle have Hertugdommet Holsteen at regjere for sig selv i Forbund med alle de tydſte Lande. Dette var lige stort Brud af den bestaaende Stats- eller Lande=Forbindelse under den danske Krone fra begge Sider. — Dersor kunde ingen af de ivedkommende Stormagter i Europa holde med os Danske i den Krig, som dengang i Anledning af dette Statsbrud skeete; men ved Krigens Ende drev de det tilbage at

oprettes igjen som det var før Krigens. — Men nu denne Gang er det ikke de politiske Herrer i Holsteen og Slesvig, ikke heller det tydse Forbunds Landes Regjeringer, der har erklæret at ville bryde den bestaaende Stats- eller Lande-Forbindelse imellem Danmark og Hertugdommerne Slesvig og Holsteen under den danske Krone, men det er den danske Regjering, som har erklæret af 30te Marts 1863 at ville gjøre dette, ved at adskille Holsteen fra Slesvig og Danmark, og indlemme Slesvig i Danmark; og det er ikke de politiske Herrer i Slesvig og Holsteen, ikke heller de tydse Landes Regjeringer i det tydse Forbund, der har virkelig gjort og udført dette Brud paa det Bestaaende, men det er den danske Regjerings nylig afgaaede Regjerings Ministerium, som, i Forening med det nylig afgaaede danske Rigsråad, har, ved den ny Grundlov af 18 November 1863, virkelig gjort og udført dette Brud paa den bestaaende Stats- eller Lande-Forbindelse under den danske Krone, idet denne Lov i Virkeligheden udførte alt hvad den danske Regjerings Kundgjørelse af 30 Marts bebudede. — Alene af den Aarsag har vi i Danmark faaet denne ulykkelige Krig paa Halsen, og dersor hverken kan eller vil nogen af alle de uvedkommende Magter i Europa række os den allermindste Hjælp til vort Forsvar mod hele Tydslands Angreb, førend denne forbandede Lov tages tilbage og tilintetgjøres. — Er det altsaa ikke klart, at alle de, der raabe paa at modsætte sig denne Lovs Tilintetgjørelse, ville Intet andet end Krigens Fortsættelse og Danmarks Ulykke, Oplosning og Undergang, alene for at de selv som Navne kunne ville Aadslet.

(Næste No. følger inden 4 Ugers Forløb.)

W De, der ville skrive til mig angaaende Amerika, addressere deres Breve med Frimærker til mig: Studiestræde Nr. 43 i Kjøbenhavn.

(Fortsættelse af)

Hvad bør det Folket i Danmark at tænke og gjøre i denne ulykkelige Krigstid?

(som Tillæg til Otto Müllers Skrift om det Hall-Monradiske Ministerium)

af

Nasmus Sørensen.

Trykt i Carl Lunds Bogtrykkeri i Kjøbenhavn.

At det Hall-Monradiske Ministeriums og dets Martsforenings Bladorganer falde mig „sorrvælt og affindig“, og mit conciperede Andragende til Kongen „galt og tosset Tøieri, der med Vold vil omstyrte Novemberførfatningen &c.“ — det er i sin Orden, i Løgnens og Urettens Kriger-Ordens, mod Sandhed og Ret. — Det vilde været mig et Beviis paa, at jeg og dette mit Foretagende maatte have skeiet ud af Sandheds-Bei og Retts-Orden, hvis disse Organer havde bencænt og tracteret mig med anden Udsphynning og Dom, end deres eget Bøsen og Stof tilbyde dem. — — „Først da — figer Otto Müllers bekjendte lille Skrift — naar d'Hrr. Monrad & Co. have spillet Stykket til Ende, men heller ikke før, vil man faae Dinene op for, hvor ilde man har handlet med os.“ — Dette Stykke maa altsaa snart være spillet til Ende; thi det mærkes allerede, at Folk begynde at faae Dinene op, ikke alene, som hidtil, for Fjendernes, men nu ogsaa for Bennernes: Ministeriets, dets Martsforenings og dets Bladorganers ilde Handlen med os. Hvorfor bestaaer da disse Benners ilde Handlen med os? — Den bestaaer i — som ogsaa O. Müllers Skrift

viser — at de ikke itide have gjort de Indrømmelser, som de burde have gjort, ikke itide have indrømmet og opfyldt hverken hvad indgaaede Forpligtelser og Ret bød for Hertugdømmernes Stilling og Vedkommende, eller hvad de thyske Forbundsmagter paa Grund deraf forbrede, eller hvad de andre europæiske Stormagter venskabeligt og indtrængende derfor raadede Danmark til at gøre for at undgaae Krigen, hvilket Sidste var: itide at tilbagetage Novemberforfatningsloven.

Dersom der nu endda, midt under Krigen Ulykker for Danmark, ved Conferencen i London havde været seet eller hørt fra Danmark Bevis for, at her var et Folk tilligemed en Konge, der holdt fast alene ved Sandheds og Rets Paastand paa hele Rigets Integritet, Hertugdømmernes og Kongerigets hele Sammenhold og Bevarelse under Kongens Arveret og Herredømme, som Londonertractaten af 1852 garanterede, eller skulde sikre for, see, da var der givet de mæglende Stormagter, hvad der fra dansk Side alene burde gives dem, at yde deres Hjælp til, at forbinde sig med og at stride i Forbund med til Haandhævelsen af denne garanterede Tractat. Men nu derimod, da der fra dansk Side i Virkeligheden kun alene forelaae Conferencens mæglende Magter: enten at give deres Medhold og Stridshjælp til det danske regjerende Ministeriums, dets Maatsforenings og Bladorganers haardnakkede, usorandrede Fastholden ved Novemberforfatningen til Krigen Fortsættelse — og dette forelaa under det foregivne falske Navn af hele det danske Folks Fastholden — eller at give deres Medhold til at dele Hertugdømmet Slesvig imellem de to bindegale politiske Partier: Slesvigholstenerne og Eider-danskerne, der fra begge Sider ligemeget havde foraarsaget hele Krigen, — see, saa kunde der ikke engang beghyndes nogen retmæssig Fredsmægling. Den mæglende Conference, der jo ikke kunde give Medhold og Stridshjælp for Danmark til Fortsættelse af den Krig, som alle dens Stormagter paa et Kraftigste havde advaret Danmark imod at beghynde paa eller give Anledning til,

valgte da, for en mulig Begyndelse til Fred imellem
 de Krigsførende, at foreslae en Deling eller en Huggen
 midt over af Stridsæblet, Hertugdømmet Slesvig, saa
 at hvert Stridsparti af Dansk og Thysk kunde tage sit
 Stykke og dermed lade sig nøje. — — Det var ikke
 med Kong Salomons Hjerte og Biisdom (der ved sit
 Forflag til Overhugning og Deling af det spæde Barn
 imellem hine stridende Mødre, see 1ste Kong. B. 3. C.
 — fun vilde prøve disses Moderhjerter) at Conferencen
 her gav dette sit Delingsforlag. Det var heller ikke
 med den sande Moders Hjerte, under hvilket hiint Barn
 havde ligget, at de danske Gesandter ved Conferencen
 traadte i hin falske, hjerteløse og grusomme Moders
 Fodspor og her sagde, ligesom hun sordum om Barnet:
 ja saa skal Hertugdømmet Slesvig (dette Barn) hverken
 være Slesvigholsteinens eller Eiderdanskens, hug fun til
 og deel det i to Stykker imellem os, saa er det dræbt,
 saa er det hverken Hertugdømmet Slesvig eller Sønder-
 jylland mere, og er da ikke længere Noget, der er verdt
 at friges om; og tag saa fun Slesvigholsteinernes
 Stykke af Slesvig tilligemed baade Holsteen og Lauen-
 borg heelt bort fra Danmark. — — Var det maaskee
 da med det sande Moderhjerte de thyske krigsførende
 Magters Gesandter i Medhold til Slesvigholsteinen ved
 Conferencen først sagde: det skal ikke gjennemhugges og
 deles, det tilhører nu os og det thyske Forbund heelt
 og holdent? — Nei, det var med det sande Røver-
 og Voldsmands-Hjerte de sagde dette og holdt fast der-
 paa som paa deres Krigs-Nov; thi harde de havt Hjerte
 og Følelse for Slesvig, som hin sande Møder for sit
 Barn, da vilde de sagt: hug det ikke over, dræb ikke
 Slesvig, men giw det hellere heelt og holdent tilbage
 til Danmark, under Sikkerhed for, at det ikke fremtidig
 kommer til at lide Overlast og Uret af den danske
 Regjering, som det virkelig har lidt siden forrige Krig.
 Ved at lese disse Delingsforlag tænkte og sagde
 jeg da til mig selv: den Tid er længst forbi, da Folk,
 under Krig og Ødelæggelse, Bold og Forstyrrelse, tænkte

mere end sædvanlig paa Gud og paa Regnskab for ham,
 og alvorligere, end ellers, følte for Næsten og Med-
 mennesker, for Egne og Fremmede, for Venner og Fjen-
 der, for Fædreland og Konge, for Nabomagter og andre
 Riger, ifølge Guds Ords Forstifter. — Men, tenkte
 jeg, kunde dog det, ved falske Forestillinger om Krigens
 Aarsag, som alene Thyskernes Skyld, formørkede
 Mænigfolk i Danmark komme til i Sandheds Lys at
 betænke og føle den store Skyld og Aarsag, vi Danske
 og vor Ministerregjering med dens nationale og standi-
 naviske Parti selv have og bære til denne ulykkelige
 Krig, og under oprigtig Bekjendelse af denne vor egen
 Skyld føge Guds Hjælp og Redning i sand Tro og
 Bon til Ham, og derpaa henvende os ikke til vojt
 regjerende Ministerium, dets Martskoening og Blad-
 organer med Raab og Udstykelsen paa Thyskerne, vore
 Fjender, og paa de andre Stormagter, vore falske Venner,
 men til vor retmæssige danske Konge med vor Udtalelse
 og Begjæring om, at han selv vil udtales sig for
 Tilintetgørelsen af den Novemberforfatningslov for
 Slesvig og Danmark, og for Ophævelsen af alt det
 Overtrædende fra dansk Side af det lovlige Bestaaende
 og Forpligtende angaaende Hertugdømmerne, der havde
 fremkaldt denne Krig, — da vilde derved kunne gives til
 Conferencen i London et Bevis for, at her i Danmark
 var og er endnu et Folk og en Konge, som baade ville
 lade sig hjælpe paa Sandheds og Rets Vei til hele
 Rigets eller Monarchiets Gjenoprettelse og Bevarelse,
 og ved Conferencemagternes tilsyneliggende Understøttelse
 da ogsaa kunne hjælpes dertil. — — I denne Tanke
 skrev jeg mit Udkast til et saadant Mænigfolks Andra-
 gende til Kongen, lod det da trykke og udbrede i Landet
 til Læsning, Overveielse og Underskrift. Men jeg blev
 — som bekjendt — forelsøgt stoppet dermed og forhin-
 dret deri ved Justitsministeriets Anholdelse og Beslaglæg-
 gelse af mig og mit trykte Udkast, under Foregivende af,
 at det ikke var forsynet med mit Navn som Concipist
 og ikke heller med Bogtrykkerens Navn og Sted —

Noget, der ved slige private Documenters Tryftning ellers ikke fordres. Tillige heed det til mig: Der er forbryderisk Indhold deri; thi der ønskes jo af Kongen at tilkjendegive, at han vilde tilintetgjøre Novemberforsatningen &c., og det kan han jo ikke gjøre uden med Bold? — Jeg svarede: Kan han ikke slutte Fred og opheve Krigen med dens Aarsager fra dansk Side uden at øve Bold? Vide vi da ikke, at dette netop — ogsaa ifølge den danske Grundlov — hører ham som Konge til baade at funne og skulle gjøre? — Derved var jeg fri af denne Anholdelse, og strax derpaa lod jeg et nyt Oplag af dette mit Udkast, med mit og Bogtrykkerens Navn paa, udgaae fra Tryffen til ny og videre Udbredelse i Landet.

Det er her i Danmark nu blevet saaledes, at man har snakket og handlet saameget af sin danske Nationalitets indbildte eneberettigede Politik under Constitutionsfrihed: Rigs-dagsfrihed, Rigsraadsfrihed, Ministerfrihed, Folkefrihed, Selvbestemmelsesfrihed osv., at man aabenbart har glemt, at Kongen ogsaa har sin constitutionelle Frihed, og at man veed ikke længere, hvori denne bestaaer eller hvad hans Magt er, saa at han ansees af den nærværende danske Regjerings-Politik for en aldeles overflødig Personlighed og Magt, der ikke er værd at tage andet Hensyn til end samme regjerende Politik i sin egen Interesse finder tjenligt, hvorom dens Bladorganer afgive tilstrækkeligt Vidnesbyrd og mene, at Kongen som en uvedkommende hellig Ting maa være fri for Ansvar til alle de vanhellige og forfængelige, statsoplösende og morderiske, ugudelige og forstrækkelige Ting, der, formedelst Ministeriets Foranledning til og Fortsættelse af denne tilfulde ødelæggende Krig for Danmark, er skeet og skal skee, for hvilket altsammen Ansvarret siges at maa gjerne komme alene paa Ministeriet, dets Martsforening og Bladene, det er stærke Karle-Sthyffer og Støtter, som ville og kunne bære Ansvarret for alt det udgydte danske Blod og Rigets Undergang; det er Synd at blande Kongens Hellighed og Uvedkommenhed ind deri, lad

Holk aldrig tænke paa at gaae til ham om nogen ansvarlig Deeltagelse deri, lad ham endelig slippe fri fra alt Ansvaret for Danmark og fra det Hele, saa har den regjerende Politik i Danmark spillet sit Stykke til Ende, og saa er den og dens Organer ligesaa reen som Pilatti vadskede Hænder, og ligesaa triumpherende til at udraabe: Danmarks Blod og Ende komme over dem og deres Børn, som de jødiske Ypperstepræster og deres Folkeparti vare triumpherende til at raabe: „Iesu Christi den Nazarcærs Blod komme over os og vore Børn!“

Angaaende den høieste Magt, altsaa ogsaa det høieste Ansvar, i et constitutionelt saavelsom i ét souveraint Kongerige, da maa jeg her, som en practisk Hjender af høieste Magten i den nordamerikanske store Republik, først sige, at selv dersteds, hvor ingen Konge og Kongemagt findes, er der dog en høieste Magt i Constitutionen over baade den folkerepræsenterende Legislatur eller lovgivende Magt, og over den folkerepræsenterende Administration eller regjerende Magt, som ikke alene kan og skal give Bekræftelse eller Venægtelse til de ved Gouverneurens eller Præsidentens Beto udsatte Love, men som, ved enhver gal og overhaandtagende Misbrug og Udsfejelse af de lovgivende og bestyrende Magter til Landets Ulykke og Folkets Tab, kan og maa gjøre sig gjeldende til at sætte Grændse derfor og Ende derpaa, og denne Republikens høieste Magt er Folke-Majoritetens eller Fleerhedens Stemme, der egentlig som høieste Magt regjerer, vælger og afgjør Alt i Republikken, og derfor, naar dens valgte Repræsentanter ikke varetage Folkets og Rigets almene Bedste, men kun deres egen Interesse og Fordeel, Magt og Embedes voxende Indtægter, da andrager den (Folkemajoritetsstemmen) ikke — som her i Danmark — til sine valgte Repræsentanter, der allevegne, der som her, repræsentere Egen- og Parti-Interesser fremfor Folkets Alminebedste — men den andrager med sine Correctioner (Strafferettesser) til selve Stedet og Handlingen, som den vil stoppe eller fremme. — Det har de repræsenterende

Magter Respect for og maae høie sig for. Men naar denne Folkemajoritets Stemmeret til Correction eller Strafferettelse bliver ogsaa vildledet, som den almindelig bliver i en til Udvidelse, Rigdom og Bælde stedse voxende Republik, da bliver der i samme ingen anden Magt end Guds usynlige Magt til Stopper, Straffer, og Hjælper mod Politikens Under og Galstaber. — — I det constitutionelle saavældsom i det souveraine Kongerige er ikke alene een, men to saadanne corrective høieste Magter til at sætte Vagt og Grændse, Dæmning og Ende for den baade folkeclasse- og stats-repræsenterende lovgivende og regjerende Magts Misbrug og Galstaber til egen Bælde og egen Fordel, men til Folkets, Staats- og Kongens Ulykke, Tab og Fordærvelse. — Disse to corrective høieste Magter ere: Folkemajoritets-Stemmen og Kongen, og naar disse to forene sig, som de hør og skulle i alle store Spørgsmaals Afgjørelse og især til det Ondes Standsning i de Ulykkes- og Krigs-Tilfælde, som den repræsentative og styrende misbrugende Magt har frembragt, da kan Rettelse og Redning skee, da maa den gale, overhaandtagende, styrende Politif flux afstræde sin Cours og nedlægge sin Commando. Men er eller bliver i Kongeriget disse to corrective høieste Magter ogsaa vildledede og besværede, bagbundne og fangne af den feil regjerende Politiks Garn og Strikker, see, da er her heller ikke anden Magt end alene Guds egen usynlige Magt og Hjælp at the til imod de magthavende Politikeres Under og Galstaber.

Det, som sagt, blev da forelsøgt stoppet og forhindret i nævnte mit Foretagende til, ved et saadant Andragende fra Menigfolkmængden, at virke for en Forening af disse to høieste Magter i Danmark til en Overvægt og Stopper mod Ministeriets, dets Martsforenings og Bladorganers fortvilede, gale Politik til Krigens Fortsættelse og Rigets Oploessning og Undergang. Men, ved denne forelsøgige Stopning af mig og mit Udkast, løb den fortvilede regjerende Politik selv forud for mit Udkast iblandt Folket, deels for at samle Under-

strifter paa sine egne Andragender til Kongen om sin Krigs og Ulykkes Fortsættelse over Landet, og deels for at udbrede Skræf og Frygt blandt Menigfolket for at besatte sig med mit Andragende-Udkast. — Jeg veed ikke endnu om den regjerende Politik sit paa sine Andragender i de jydske Kjøbstæder og disses nærmeste Landsogne flere Underskrifter, end mit Udkast sit alene i de faa Landsogne i Jylland, fra hvilke jeg, for Krigens Fornhelse, sit det tilbagesendt med ikke faa Hundreder af Underskrifter; — men det veed jeg, at i mange Sogne paa de forskjellige Egne derovre ligger det deels fuldt underskrevet, deels nær ved at blive det, men nu, formedelst Krigens Standsning af Post-Communicationen, ikke kan komme herover til Kjøbenhavn. — Til at give det nævnte Beviis for Conferencen i London kan Virkningen af dette Foretagende nu ikke komme til at tjene, og det er saaledes dermed nu bagefter. — Men det er deraf ikke bagefter med den Virkning, det endvidere kan have paa Folkealmuens Opvækelse og Stemning til end alvorligere at betænke og føle denne nærværende Krigs og ulykkelige Stillings Aarsag og Følger, som kommende over os af vor egen danske regjerende Nationalitets Politik og af vores egne danske herkende Synder og Overtrædelsler imod Guds hellige gode Lov og Bud. — Jo mere der fra den regjerende Politik agiteres og virkesude blandt Almuefolketc i Landet imod Sandheden i dette mit Udkast, desmere vil denne paafagtes, lyse Folk i Dinene og stadfæste sig selv for Hjerterne. Det er den aandelige Krigs Gang for Sandhed og Ret, der kun seirer til sidst, men som saa beholder Seiren. —

Det hedder i Otto Möllers Skrift: „Danmarks egne Venner (de andre Stormagter) gave vores Modstandere (de thydske Stormagter) Medhold, vel ikke i at paaføre os Krig, men i den Paastand, i Kraft af hvilken de paaførte os Krig“ — „og vor Regjering ved sin halsstarrige Vægring paadrog os Krig“ (Pag. 13). — „Men fra den 15de November synes Fornuft og

Besindighed aldeles at have forladt det Ministerium, hvori Hr. Geheimeraad Hall præsiderede." (Pag. 1.)

Og Ugebladet „Kronen“ siger i Nr. 123 (Søndag 3. Juli): „Fæstholder man kun endnu denne forærvelige falske Politik, fordi man skammer sig ved at tilstaae, at man har felet? Skammer Ministeret og Partiet i Rigssraadet, Martsforeningen og dens Organer, Dagbladene, sig ved at udtales denne Tilstaelse? — Mene de, at deres Øre ikke tillader dem det, at denne Øre er identisk med Danmarks Øre, og langt højere end den danske Konges Øre, som derved slet ikke kommer videre i Betragtning, — ja saa er det Hedninger og Atheister, til hvis selvstige Godtbefindende det ulykkelige Danmark og dets ulykkelige maaskee sidste Konge er voldgivet — saa kan der ikke være Haab om Opnaaelsen af en bedre og klarere Bekjendelse af Ret og Pligt, af Trost til Konge og Fædreland. Men er der Christne blandt hine blinde Politikere, som hidtil have ført det store Ord for en fortvivlet uigjennemførlig Sag, saa skamme de sig ikke ved at tilstaae deres Uret, thi saa vil en aaben og hjertelig Bekjendelse blive Dem selv til Trost, Glæde og Opreichning, og Danmark vil da med Guds Hjælp endnu kunne frelses fra Undergang og Oploessning.“

Dette er altsammen Sandhed. — Men var der Christne iblandt disse Storordførere, der saae og følte denne Sandhed i egne Hjerter, og under Anger og Smerte over deres egen Synd og Medskylde til Hidsførelsen af Guds haarde Riis og Straf over os med denne Krigs Ulykker og Folger, da vilde disse længere findes iblandt dem, der endnu føre dette store Ord. — Thi saa siger Herren: „Naar Du siger i dit Hjerte: hvorfor vederfares mig disse Ting? da svarer Jeg: for dine Misgjerningers Mangfoldigheds Skyld, derfor ere med Bold dine Sømme oprevne og dine Hæle gjorte bare. — Men kan en Morian omiske sin Hud, og en Parder sine Pletter, saa skulle ogsaa I, som have lært at handle ilde, kunne lære at gjøre ret. Der-

for jeg vil lade adsprede dem som Halm, der farer hen for Veir af Ørken. — Dette er din Lod (Juda!) ja din tilmaalte Deel af Mig, siger Herren, fordi du haver glemt Mig og troede paa Løgn. — Jeg haver ogsaa ladet oprive dine Sømme, saa din Skam og Blusel er seet (Jerusalem!), o vee Dig, at Du ikke vil rense Dig af dine Horerier og dit Afguderis paa Høiene og i Lundene!" (Jeremias B. 13) — — „Og det skal skee — siger Herren til sin Prophet Jeremias — at naar Du har forknydt dette Folk alle disse Ord, og de svare Dig: Hvorfor taler Herren al denne store Ulykke til at komme over os, og hvilken er vor Misgjerning, og hvad er vor Synd, som vi have syndet med for Herren vor Gud? — da skal Du svare og sige dem: fordi at Eders Fædre forlode mig, siger Herren, og tilbade andre Guder og tjente dem og holdt ikke min Lov, og fordi at I, ja I! gjøre endnu værre end Eders Fædre og vandre hver efter sit eget Hjertes Hovmod og Stivhed, og Mig ville I ikke høre.“ (16. C.) — — „Al, Herre, Herre! — sagde Jeremias — deres Propheter og Præster sige til Dem: I skulle intet Æjende-sværde see i Landet, og ingen Hunger have hos Eder; thi Herren vil give Eder Seier og Fred paa dette Sted. — Men Herren svarede ham dertil og sagde: deres Propheter og Præster spaar Løgn i mit Navn, Jeg sendte dem ikke og besalede dem ikke at tale Saadant, Jeg talede ikke til dem; de sige løgnagtige Syner og falsk Spaadom og det, som Intet er, uden deres Hjerters Bedragerier. — De samme Propheter og Præster skulle selv fortærer ved Sværdet og ved Hungeren, og Folket, for hvem de tale og som forlader sig paa dem, skal falde paa Jerusalems Gader for Sværdet og for Hungeren.“ — (14. C.) — — „Hvorfor er dette Folk saa afvendt fra Mig? siger Herren, de holde fast ved Swig og ville ikke omvende sig til Mig. — Jeg gav Agt og hørte til, om de ikke vilde tale Sandhed og gjøre Ret, men der var Ingen, som angrede sin Ondskab og sagde: al, hvad har jeg gjort! — De vende

sig Allesammen hver til sin onde Vei som en Stridshest i Krigen. — En Stork under Himlen kjender sine bestemte Vandretider, en Turteldue, en Trane og en Svale tage Bare paa den Tid, de skulde komme; men mit Folk kjender ikke deres Tid, og Herrens deres Guds Ret. — Hvorledes kunne I sige: vi ere de Vise og Herrens Lov er hos os, da dog Eders Skriftlærdes Penne handle falskelig? — Derfor de Vise skulle beskjæmmes, forstrækkes og fanges; thi see, de forkastede Herrens Ord, og hvad for Biisdom skulle de da kunne have?" (8. C.) — — — „Og Herren sagde til mig (Jeremias): Der er fundet et Forbund blandt Judeæ Mænd og Jerusalems Indbhuggere til at gjøre deres første Fædres Misgjerninger og til at værge sig mod at adlyde mine Ord, for at vedblive at gaae efter andre Guder til at tjene dem. — Judeæ Huus som Israels Huus har gjort min Vagt til Intet, som jeg oprettede med deres Fædre. Derfor Jeg lader komme Ulykke paa dem, siger Herren, af hvilken de ikke skulle undkomme; da skulle de raabe til Mig, men Jeg skal ikke bønhøre dem. Lad saa Judeæ Stæder og Jerusalems Ingbhuggere kun gaae og raabe til deres Guder, for hvilke de gjorde Røgelse, og see om disse kunne frelse dem i deres Ulykkers Tid; thi saamange som dine Stæder ere, Juda! saamange ere dine Guder! og saamange Gader som der ere i Jerusalem, saa mange Alttere ere der oprejste til at offre Røgelse paa for deres Afguder." (11. C.)

Hvad skal alt dette her nu sige? — Hvad kommer det os her i Danmark ved, hvad Jøderne med deres Præster og Propheter, og med deres Fyrster (Ministre) og Konger gjorde i gamle Dage? — Have vi Danske ikke Ret til Slesvig indtil Eideren? Og havde vore Ministre og vort Rigssraad da ikke Ret til at give Lov for vor eget Land og vedtage Novemberforfatningen, for at frasikke os det forbandede thyske Skab, Holsteen, og incorporere Slesvig med os, og twinge Kongen til at underskrive denne danske Lov, saafremt han vilde være dansk Konge? — Ere ikke alle vore danske lærde Pro-

fessorer og ligeledes alle vore nulevende og virkende
 baade verdslige og geistlige Embedsmænd af gamle Pro-
 fessor Clausens Disciple og af gamle Præstpropheten
 Grundtwigs Disciple — hvor uenige de end ere i Re-
 ligionen — dog fuldkommen enige i vor danske Nationalisti-
 es og Sprogs Ret og i vor danske Embedsbefæstelses
 Ret lige til Dannevirke og Eideren? Og ere ikke alle
 vore unge danske Embedssøgende, ja alle vore danske
 Candidater og Aspiranter i alle Fag, alle Studerende,
 Disciple og Skoledrenge i alle Instituter, i lærde Skoler
 og i Almueskoler — ja selv alle vore unge danske Da-
 mer og Frøkener, endog ned til Domfruer og Løse i alle
 Pigeskoler, nu blevne saa nationale og lærté og helligede
 i Danskhedens Nationalitetsaand til Eideren, at de ikke
 give Slip paa denne dem indpræntede Helligdom af
 Danskhed og Dansheds Ret til Eideren over alle andre
 Helligdomme, om saa Jorden skal revne og synke under
 dem derfor? — Og endelig havde saa ikke vore danske
 lovlærde og store Jurister og Theologer i Ministeriet
 sat en Lovform og Stil op i Novemberforsatningen,
 saa kløgtig og fin, saa grundig og genialst, at vi alle
 maatte sige: det er truffet som paa et Haar; Slesvig
 kan nu siges derved at være ikke incorporeret i Dan-
 mark, og er derved dog incorporeret deri; Holsteen kan
 nu siges derved ikke at være udsondret fra Slesvig og
 Danmark, og er derved dog udsondret derfra. See,
 det var et Mesterstykke af hallst- lemannst- monradst-
 og cassess uovertræffelige Kløgt og Lovtræfferi paa et
 Haar! Det var dette Dansheds Mesterstykke af
 Viisdom og Mod, som vore tydiske Fjender ikke funde
 taale at see, og derfor kom de med hele Thysslands
 Morderstører og Røverbander til at ville myrde og til-
 intetgjøre os dette Mesterstykke, og alle de neutrale Stor-
 magter, der ikke forstod sig paa at vurdere hvad saaledes
 dansk Viisdom kunde udklække og hvad dansk Mod turde
 vore imod hele Thysslands Magter, som ikke engang
 Napoleon den Første vovede at faae Krig med paa een
 Gang, de lode os da staae alene i Stikken, uden at

hjælpe os, de Wæsler og Tossehoveder — Men lad dem kun det, vi kan stride og falde for vor Nationalitets Ret „til sidste Mand og sidste Skilling“ — og saa ovenpaa det kan vi gaae til Sverrig og incorporeres i et Skandinavien med vor danske Nationalitet i svenst og norst og finsk og lappisk Nationalitet! Det er Nordens Enhedsaand. —

Saaledes ville de af „Partiet“, af det sidste 10 Aars regjerende „Nationale-Giderparti i Danmark“ her sige, hvis de lese dette mit Skrifts Citater af Propheten Jeremias Bog. — Det Samme sagde i hine Dage og saa Juda-Rigets og Jerusalems Minstre (Fyrster) og Høvdinger, Præster og Propheter (Lærere) og det af dem fra Herren forvendte Folk. De sagde til Jeremias: „Det Ord, som Du haver talet til os i Herrens Navn, ville vi ikke lyde Dig udi; men vi ville gjøre efter alle de Ord, som ere udgangne af vor egen Mund, og gjøre Røgelse for Himlens Dronning (deres Overdaadigheds Møderbilleder) og udøse Drifkeoffere og Spiseoffere for hende, vi og vore Hustruer og vore Børn, ligesom vore Fædre, vore Konger og Fyrster have gjort i Judæ-Stæder og paa Jerusalems Gader, og vi blevé matte derved, være vel tilmøde og saae ingen Ulykke.“ (Jeremiæb. 7 C. og 44 C.) — Og hvad gjorde de midt under deres Afgudsdyrkelse, og derhos under deres haardnakfede og vedvarende Pukken og Trodsen paa deres Land og paa deres af Ham selv oprettede Gudsdyrkelse og Offertjeneste i Templet, anordnet og bygt efter Hans egen Besaling, til Hans egen Tilbedelse og egen Ere, som de paastode Han aldrig kunde lade indtage, opbroende og ødelægge af deres Fjender fra Babylon — hvad gjorde de? — De bevegede deres usle og daalige sidste Konge, Zedekias, der allerede var underlagt og indsat under Babylons Overherredømme, til at vove et fortvivlet Fraafald fra hans Afhængighed og indgaaede Forpligtelser til Babylon, for at gjøre Judæ Rige i dets dybeste Elendighed, Ugadelighed og Afgudislhed, igjen

uafhængigt med sin „selvbestemmende Nationalitets Ret.“ — De troede Egypten skulle komme og hjælpe dem i denne deres sidste Krig mod den dem omringende og beleirende uhøre store Overmagt fra Babylon; — men der kom ligesaa lidt Hjælp for dem fra Egypten, som her kom Hjælp for os fra Sverrig. — Da hele Juda og Jerusalem var endelig indtaget af de Babylonier; da den store Crobrer og Seirherre, Kong Nebucadnezar af Babylon, havde derpaa ladet dræbe de fangne Fyrster og Høvpte af Juda tilligemed Kong Zedekias's Sonner for hansaabne Dine, derpaa ladet dennes Dine udstikke og bortføre ham blind og bunden til Babylon; og da Jerusalems Huse med Kongens Slot og Templet var brændt og ødelagt og nedbrudt, (39 E.) — se, saa vilde de Overblevne af dem, der fik Lov at forblive i Landet til at dyrke det og leve under Babels Herredømme, endda ikke forblive under Babylon; — de vilde rigtignok ikke under Sverrig og Norge, Lapland og Finmarken, som vore danske Nationalisthelte speculere paa, men de vilde til Egypten og være een Nationalitet og eet Afguderi med Egypterne. Men læs hvad Herren ved Jeremias endelig svarer dem dertil i 42de, 43de og 44de Cap.

Det jødiske Folk i hin Tid havde gjort twende onde Ting: „Havde forladt mig, den levende Vandfilde, og gjort sig selv braadne Brønde, der ikke holdt Vand,“ siger Herren — „og gik derfor paa den ene Side ad Egypti Bei efter Sichors Vand, og paa den anden Side paa Assyriens Bei efter Vand (efter Hjælp i Afgudstilbedelse) — Derfor lod Herren deres Dindskab pine den og deres Afsigelser straffe dem, saa de maatte føle det gav dem onde og bedste Frugter at de havde forladt Herren, og at hans Frygt var ikke for deres Dine.“ (2 E.)

Det er nu ligeledes med ethvert Folk og Rige i Christenheden, som forlader Herrens Bei, og gjør sig selv sine Forestillinger og Indbildninger om sin Nationalitets (Egenheds) Overret og Höihed til Guder eller Hjælpe-

Frelsekilder, der hverken kunne hjælpe til andet end Hov-mod og Falb, eller frelse fra andet end fra den levende almægtige Guds Hjælp. — Troen derpaa i vore Dage er blot gammel hedensk Overtro paa Løgn og eget Digt — hvor malerisk udsmykkede disse Løgnedigte end ere af ethvert Folks nye Nationaldigtere og Kunstmændere (falske Propheter og Præster) og Folketets Forførelse derved og Tilbedelse deraf er gammel hedensk Afguderi og er lige-saa vidt fra sand christelig Gudstilbedelse, som hine Ælders Afguderi var fra Herrens, deres sande Guds, Ørkelse. — I Taren og Krigsulykken, som er kommet over vojt Folk og Land, er der ingen anden Hjælper og Frelser at søge til end vor retfærdige Herre og naadige Frelsermand, der visselig ikke uden det er vel-fortjent ved vore Synders Mangfoldighed og vore store Overtrædelser af Hans hellige og naadige Billie, lader os saaledes nedtrykkes og ydmiges af vore Fjender, saa vi i Sandhed skulle tænke paa vor Synd og føle vor Skyld, og med Propheten Jeremias udbryde og sige: „Herre! vi fjende vor Ugudelighed og vore Fædres Mis-gerning; thi vi som de have syndet imod Dig! — Foragt og forkast os dog ikke for Dit eget Frelser-Navns Skyld og gjør ikke Din Pagt til Intet med os! thi hvad er alle Hedningernes Guder dog For-fængeligheder, som hverken engang kunne lade regne paa Jorden eller give Skyerne Draaber? (14 C.) — og med Propheten Daniel skulle vi bekjende og udbryde: „Herre! vi have syndet og mishandlet, været gjenstridige, og ere afvegne fra Dine Bud. Herre! Dig hører Retfærdig-hed til, men os og vore Konger og vore Fyrster, som vore Fædre, hører vore Ansigters Blusel til, for de Forgrublers Skyld, med hvilke vi have forgrebet os imod Dig! — Herre! lad Din Brede og Straf vende tilbage igjen fra dit Folk og dit Land, og lad vore ydmige Begjæringer ikke bortkastes fra dit Ansigt for din store Barmhjertigheds Skyld! (Proph. Dan. 9 C.) — — — Det er Veien, vi, som danst Folk og Rige,

saavel som enkelt dansk Medlem, har at gaae til Hjælp og Frelse! —

De Caldaers og Babyloniers Tid til Straf og Undergang fra Herren for deres store Hovmodigheds, Synders og Misgjerningers Skyld kom snart efter (see Jerem. 50. og 51. C. og Dan. 5 C.). Og saaledes vil ogsaa Thyskernes, vore Fjenders, store Hovmodigheds, Synders og Misgjerningers Straffetime snart komme over deres Hoveder.

Som jeg er naaet hertil i min Nedskrivning af dette Numer, hører og læser jeg, at vor Konge har afflediget sit regierende Ministerium og valgt sig andre Mænd til nye Minister, der ikke ville følge det System eller den statsoplösende Eiderpolilik med Novemberførfatningen, som hidtil er blevet fulgt af det monradstte Ministerium til denne ulykelige Krigs Fortsættelse, ligesom dannet og udført af det halske Ministerium til Krigens Udbrud og Begyndelse. Denne Forandring kan — som Gud naadelig give sin Hjælp og Lykke til! — vorde til Rigens Øphør og til Redning fra videre Ødelæggelse af Landet og af vor lidende Levning af Krigsarmee, og mulig endnu ogsaa til Gjenoprettelse og Bevarelse af alle Rigets Landsdele under Kongens Krone. Hertil er nu Muligheden given ved den stete Forandring; hvorimod det var umuligt, at nogen Forandring til det Bedre kunde ske, saalenge her regjerede en Politik, der kun vedblev sin Krig mod Overmagter til dybere og dybere Kloft mellem Rigets Bestanddele, og til videre og videre Adskillelse imellem Folket under fælles Regent.

